

Potěmkinova válka¹

PETR PLACÁK

Když dva dělají totéž, není to totéž – praví přísloví. Beze zbytku to platí o druhé světové válce: Spojenci a Sověti dělali zdánlivě totéž – válčili s hitlerovským Německem. Ve skutečnosti šlo o dvě rozdílné války zcela odlišného charakteru. Přesto dodnes druhou světovou válku pojmáme jako společný boj proti hitlerismu.

Válku (první, tu „naši“) zažehl pakt mezi nacistickým Německem a Sovětským svazem v srpnu 1939. Její první obětí se stalo Polsko, které nacisté a hned na to bolševici přepadli a odstartovali druhou světovou válku. Bojovali v ní Spojenci proti hitlerovskému Německu a jejich válečné cíle stanovila *Atlantická charta*, která deklarovala osvobození evropských národů a zemí v jejich předválečných hranicích, přičemž o podobě vlády si měly osvobozené národy rozhodovat samy. Po válce na ni navázala *Charta OSN* – společenství svobodných a suverénních národů, které mělo do budoucna vyloučit nebo aspoň znesnadnit jakoukoli mezinárodní agresi. Tato válka skončila kapitulací nacistického Německa 8. května 1945.

Druhá válka začala 22. června 1941, kdy nacistický Berlín svého dosavadního spojence Sovětský svaz napadl, čímž podle řady indicií svou rudou konkurenci ve světovládných ambicích pouze předešel. (Měsíc a půl před začátkem Operace Barbarossa 5. května 1941 na banketu v Kremlu, kterého se účastnili armádní velitelé, Josif Vissarionovič Stalin prohlásil: „Je třeba připravit lid na myšlenku o nevyhnutelnosti války, ofenzivní války. Další cíle Sovětského svazu mohou být dosaženy jen s použitím zbraní.“²)

Podstatou této druhé války byl konkurenční boj mezi hnědou a rudou totalitou o to, čí vize o panství nad světem se ukáže být životaschopnější. Porážka nacistické říše tedy nebyl pro Sovětský svaz cíl války, ale jen jedna z etap k jeho dosažení: k ovládnutí Evropy až po Atlantik a následné sovětizaci celého kontinentu, k čemuž měl Adolf Hitler posloužit nejen zbraní (jeho válka proti Západu), ale i jako křoví – k zastření kremelských cílů.

Podobně Hitler viděl Sovětský svaz: využije Moskvu ke svým plánům na Západě, a až mouřenín odvede svou práci, bude po zásluze sám zlikvidován. Stal se ale přesný opak. Užitečného idiota sehrál Hitler Stalinovi, a to včetně operace Barbarossa. Ta byla sice mimo plán – Stalin nečekal, že Hitler může být natolik velký, od vši reality odtržený megaloman, který uvěřil tomu, že jeho kroky vede sama *Prozřetel-nost*, a že na Sovětský svaz zaútočí.

-
- 1 Rozšířená písemná verze referátu předneseného na mezinárodní konferenci *Rok 1945 v globálním kontextu*, kterou pořádal Ústav pro studium totalitních režimů v Praze v Lichtenštejnském paláci 18.–20. listopadu 2025.
 - 2 ZUBOV, Andrej (ed.): *Dějiny Ruska 20. století – díl II*, Argo, Praha 2015; s. 9.

Hitler otevřel Stalinovi brány do Evropy

Byla to ale jen pouhá chvilková slabost, zakolísání, za které mohl střet dvou protikladných zločinných charakterů: Stalinova pragmatického, oběma nohama na zemi stojícího zločinu se zločinem v podání Hitlera, který měl chiliastický rozměr maloměstského střihu stejně jako „umělecké“ prvky – Stalinovi něco podobného nestálo ani za ušklibnutí. Nedlouho na to se ovšem dějiny vydaly opět tím správným směrem, a o to rychleji.

Útokem na svého dosavadního spojence Hitler poskytl Sovětskému svazu alibi – vyvinil jej ze všech zločinů a udělal z tohoto do té doby nejzločinnějšího režimu lidských dějin obět, která se nacistickému útoku nejen ubránila, ale pak nad ním i hrdinně zvítězila. Hitler otevřel Stalinovi doširoka brány do Evropy. A otevírá je dodnes.

Jakmile boj s hnědou konkurencí přestal být pro Moskvu bojem o holou existenci – také díky vydatné a všestranné pomoci Západu, který se předtím Moskva snažila s pomocí třetí říše zničit –, vrátil se zpět do kolejí marx-leninské dialektiky. Ta podle momentálního vývoje bolševikům dovolovala být takticky za *antifašisty* stejně jako za *fašisty* a navázat na eschatologické vize imperiálního carského Ruska a jeho státního pravoslaví (Stalin za války, dnes Putin). Cíl přitom zůstával stejný – světová komunistická revoluce, která měla podvrátit dosavadní svět, nad kterým by pak veškerou moc převzala Moskva.

Nacisté byli pro bolševiky po všech stránkách ocenitelní urychlovači dějin, byli to nositelé pokroku, jak užitek darebáků pro potřeby strany a světové revoluce vysvětlil sv. Petr komunismu Vladimir Iljič Lenin na III. sjezdu komunistické mládeže v roce 1919, když souhlasně citoval nihilistu Sergeje Gennadijeviče Něčajeva, který se stal předobrazem Verchovenského z Dostojevského *Běsů*: „Všechno, co pomáhá revoluci, je morální, všechno, co jí překáží, je nemorální a zločinecké.“³ Tak Lenin školil mládež a aby jí to bylo jó jasné, dodal: „Strana není škola pro dámy – darebák může být ten, koho potřebujeme právě proto, že je darebák!“⁴)

Soudružka válka

Darebák Hitler svou roli užitečného idiota revoluce, kterou mu přidělila Moskva, bezpochyby splnil. A co ti druzí, slušníci? Ti bezpochyby také. Zástupce lidového komisaře zahraničních věcí Sovětského svazu Vladimir Petrovič Potěmkin vize *Běsů* o nemilosrdném zničení stávající společnosti a jejich institucí několik měsíců před společným nacisticko-sovětským útokem na Polsko a začátkem druhé světové války vyjádřil těmito vzletnými slovy:

3 VOLKOGONOV, Dmitrij: *Lenin, počátek teroru*. Dialog, Liberec 1996, s. 198.

4 Tamtéž, s. 29.

„Fronta druhé imperialistické války se stále rozšiřuje. Lidstvo kráčí k velkým bitvám, které zahájí světovou revoluci. [...] A tehdy mezi dvěma žernovy – Sovětským svazem, hroživě se tyčícím ve své obří velikosti, a nezničitelnou hradbou revoluční demokracie, která mu vyvstane na pomoc – budou zbytky kapitalistického systému proměněny v prach a popel.“⁵

Praktik Stalin to vyjádřil následovně:

„V době míru nelze mít v Evropě komunistické hnutí do té míry silné, aby uchvátilo moc. Diktatura strany se stává možnou pouze v důsledku velké války,“ pronesl na zasedání politbyra 19. srpna 1939 v předvečer podepsání sovětsko-nacistického paktu a dodal: „Je v zájmu Sovětského svazu, aby vypukla mezi Říší a kapitalistickým anglo-francouzským blokem [...] a trvala co možná nejdéle za účelem vyčerpání obou stran.“⁶

Když nacisté zaútočili na Francii a země Beneluxu, mluvil Stalin o skvělých úspěších nacistického wehrmachtu a mnul si ruce, jak to jde hezky podle sovětských plánů. Problém je, že ono to jde podle nich dodnes. Nacisté chtěli pomocí strašení bolševiky ovládnout německou a následně i evropskou společnost, a stalo se to obráceně – bolševici s pomocí strašení nacismem (fašismem) ovládli mysl Evropanů, evropské poválečné dějiny, které jsou dodnes v područí propagandistického výkladu, že Sovětský svaz byl za války v boji s německým nacismem spojenecká země – až na pár zemí, které měly s bolševiky bezprostřední zkušenost, jako je Polsko, pobaltské země nebo po celé 20. století bolševiky mučená a dnes jejich dědici znovu napadená Ukrajina.

Československo v gulagu

Putin tak může dnes nadávat obětem ruské agrese – Ukrajincům do fašistů (nacistů) a k tomu ožивovat mýtus *Velké vlastenecké války*, která byla ve skutečnosti Velká antivlastenecká válka: statisíce vojáků Rudé armády, kteří bojovali s nacistickým vetřelcem a díky diletantskému, často jen zločinnému způsobu velení Rudé armády (velitele znalé svého řemesla nechal Stalin v předvečer války zlikvidovat) se ocitli v nacistickém zajetí, skončilo po válce v gulazích. Preventivně zatýkáni, vyslýcháni, mučeni a posíláni na otrocké práce do sibiřských lágrů byli rudoarmějci už jen za to, že během postupu Rudé armády na Západ nahlédli evropské pořádky a životní standard, který byl nesrovnatelný s tím, co celý život sami zažívali (v době Stalinovy smrti se nacházelo v sovětských gulazích celé jedno Československo, 12 milionů lidí – nevězí „Česko-Slovensko“ v sovětském gulagu mentálně dodnes?).

Půl milionu válečných invalidů, beznohých a bezrukých rudoarmějců, pak režim pozavíral do zlikvidovaných, léta neobývaných klášterů, bez minimálního sociálního zázemí pro ubytování zdravých lidí, natož invalidů. Zmrzačení rudoarmějci

5 ZUBOV, Andrej (ed.): *Dějiny Ruska 20. století – díl II*, Argo, Praha 2015, s. 4.

6 Tamtéž, s. 9.

mrzli v nevytápěných, vlhkých celách, kde vládl hlad, zima, špína a smrad, mokvala tam voda a šířila se plíseň, s minimem jídla a bez náležité lékařské péče. Beznohé a bezruké *hrdiny* „Velké vlastenecké války“, které personál, poslaný tam za trest, posměšně nazýval *Samovary*, nikdo neumýval ani neošetřoval. Bezvládně tam leželi ve vlastních výkalech a apaticky čekali na smrt ne z rukou hnědých fašistů, ale těch svých, rudých. V centrálních oblastech Ruska řádl hladomor, kterému podlehl půldruhého milionu lidí, zatímco Stalin ve stejnou dobu nechal ze strategických důvodů vyvážet vlaky obilí do zahraničí. Kdo proti komu vedl válku? Potěmkin to věděl. A co my léta Páně 2025?

Rok 1945

Všude tam, kam na konci války vstoupila Rudá armáda, pokračovala Moskva v brutální sovětizaci zemí, kterou na jejím začátku prováděla na obsazených územích východní Evropy v dohodě s Hitlerem a kterou prováděla s vlastním obyvatelstvem už od bolševické revoluce: decimovala Poláky, Balty, Židy, Bělorusy, Ukrajince... – likvidovala jejich národní elity, popravovala a do sovětských koncentračních táborů posílala statisíce lidí jen kvůli jejich původu či povolání. V závěru války a po ní to jen rozšířila na ostatní národy, které se dostaly pod sovětský patronát.

Na Československu anektované Podkarpatské Rusi zavedla Moskva režim, který měl prvky genocidy – rudá moc zrušila rusínské školy, zakázala rusínský jazyk stejně jako tradiční řeckokatolickou církev a ty, kteří měli za Československé republiky nějakou funkci, poslala do gulagu – Rusíni měli coby národ přestat existovat. My ale osm desítek let, které nás dělí od konce druhé světové války, stále vyznáváme, že Rudá armáda v roce 1945 Československo osvobodila!

Navzdory množství dokumentů a svědectví, které máme k dispozici, jsme na tom stejně jako poválečná Národní fronta zbytku prvorepublikových demokratických stran v čele s prezidentem Edvardem Benešem a komunisty, která nacisticko-sovětské spříseženství proti svobodnému světu vzala jako *conditio sine qua non* poválečné obnovy Československa jako suverénního státu, který si určuje své věci sám. (Hitler-Německo = zlo, před kterým nás přišel Stalin ochránit, má stejnou hodnotu jako výrok: Stalin-Rusko = zlo, před kterým nás přišel Hitler ochránit.)

Kašpar a kašpaři

To nebyl zločin, ale pitomost – chtělo by se parafrázovat Josepha Fouchého. Ona to byla ale zločinná pitomost. Její „protagonisté“ neváhali obětovat v jejím rámci statisíce československých občanů, které vydali na pospas stalinské hrůzovládě. Pitomost o to zločinnější, že už za války byli v londýnském exilu lidé, kteří to vše přesně popsali – pomineme-li fakt, že před tím samým (pozicí českých zemí mezi

Pangermány a *Panslovany*, kdy by jedni měli za úkol „chránit“ nás před těmi druhými) varoval už před sto lety *Otec národa* František Palacký.

Po svém návratu do Londýna z československé vojenské mise v Moskvě počátkem července 1943 předložil major Jaroslav Kašpar-Pátý svým nadřízeným šestistránkovou zprávu, ve které předpovídal válečné cíle Sovětského svazu. Stojí za to z ní obsáhleji citovat, protože je přesná a dodnes bohužel neztratila nic na své aktuálnosti. Major Kašpar v ní píše:

„Po vítězství u Moskvy v prosinci 1941 sovětsští imperialisté opět zvedli hlavu, neboť idea světové revoluce a ovládnutí Evropy je velmi hluboce zakořeněna ve vedoucích vrstvách i v mladé generaci SSSR, ale další vývoj válečných událostí přinutil i ty nejméně střízlivé k ústupu a změně názorů. Dnes, kdy už je jasno, že SSSR nemůže vyhrát vojnu bez Spojenců, jsou plány nejbližší sovětské expanze redukovány na tyto konkrétní cíle: ovládnutí střední Evropy a Balkánu, dále vedoucí role v Asii s přístupem k Perskému zálivu...“⁷

Pro sovětský *Drang nach Westen* jsou pak podle Kašpara připravovány dvě alternativy:

„a) Buď politická a vojenská situace v konečné fázi války dovolí Sovětům pochod až do Evropy, pak s armádou půjdou komisaři vycvičení Kominternou, aby spolupůsobili, respektive vytvářeli ‚rozhodnutí lidu‘ v jednotlivých státech osvobozených Rudou armádou. Tímto rozhodnutím má být buď připojení osvobozeného státu k SSSR (jako tomu bylo v baltských státech), nebo aspoň režim přátelský SSSR, tj. pokud možno komunistický se sovětským protektórátem.

b) Nebo budou Sověti slabí a Spojenci budou v Evropě, resp. v dotčených zájmových sférách dříve. Pak se provádí vše podle alternativy oficiální, ve smyslu smluv dojednaných se Spojenci, a cíle podle alternativy a) budou uskutečňovány až ve druhé etapě.“⁸

Je více než trestuhodné, že se většina československé, z demokratů složené exilové vlády s prezidentem Benešem chovala – za války stejně jako po ní v režimu *Národní fronty* – přesně v intencích sovětských válečných plánů, jak je exilovému vedení v Londýně předestřel major Kašpar, a to ještě tak, jako kdyby ani nebyla jejich subjektem, ale objektem, který zločinné plány Stalina a spol. naplňuje sám od sebe z vlastní iniciativy: Praha vycházela Moskvě vstříc, ještě než stačila položit něco na stůl, včetně vlastizrádného jednání ve věci Podkarpatské Rusi.

Mnozí čeští fašisté, kteří stáli v opozici proti Masarykově první republice, byli ze svých představ o opravě světa s pomocí hitlerovského Německa vyléčení, když ne po 30. září 1938, tak aspoň po 15. březnu 1939. Současnou českou historiografii

7 PACNER, Karel: *Osudové okamžiky Československa*. 2. dopl. vyd., Albatros, Praha 2001, s. 227.

8 K tomu též v poněkud naivnější verzi zpráva Heliodora Píky o válečných cílech SSSR (Píka v ní opakově mluví o sociální revoluci jako o válečném cíli SSSR, byť to byl jen nástroj – stejně jako samotná válka – k podvrácení nepřítele a k uchopení moci). VALIŠ, Zdeněk: Jedna ze „zaprášených“ analýz sovětské politiky válečné i poválečné. *Historie a vojenství*, č. 1 (2007.) s. 97–102 (dostupné online).

a většinovou společnost ale ze zajetí sovětské propagandy a velkoruského panslavismu nevyléčil 25. únor 1948, ani přímá sovětská okupace země 21. srpna 1968.

Platí stále, co prohlásil na konci občanské války v Rusku tamní ultrapravičák Šulgin: „Prohráli jsme, za to jsme zvítězili. Bolševici nás porazili, ale pozvedli prapor sjednoceného Ruska.“⁹ Totéž si mohl 30. dubna 1945 v bunkru pod Berlínem říkat jakýsi Adolf Hitler: prohráli jsme, za to jsme zvítězili: bolševici ponесou náš prapor dál!

V roce 1945 ve hře o Evropu sice jeden gauner vyšachoval toho druhého, ale hra pokračuje – figurkami za poraženou konkurenci dál táhne vítězná strana.

Zatímco přesná analýza člena protinacistického odboje majora Kašpara skončila v zapomnění, dědictví vlastizrádných politiků Národní fronty, z kterých Stalin na dělal kašpary (ty s malým -k-), ovlivňuje naše dění dodnes. A aby té kašpařiny nebylo málo, neváhala polistopadová politická reprezentace přijmout zákon: „Edvard Beneš se zasloužil o stát.“ K tomu lze dodat jedno – bezpochyby by to platilo, kdyby prohlášení nechyběla jeho druhá polovina. Celá věta zní: „Edvard Beneš se zasloužil o stát a zároveň i o jeho destrukci.“ I díky jeho polistopadovým vyznavačům na nebi nad českými zeměmi bliká dál rudá hvězda připravená znovu zazářit, nejen nad Kladnem.

Vzdejme hold Ukrajincům, Bělorusům, Rusům a příslušníkům dalších národů, kteří bojovali a padli v rámci války Rudé armády s nacisty ne za zločinný Sovětský svaz, ale za své rodiny a vlasti, které bolševici po desetiletí decimovali, a strhněme jednou provždy z jejich hrobů rudé hvězdy – znamení hanby, zotročení, děsivých zločinů, hekatomb zmařených lidských životů. Rudá hvězda je stejné zločinné znamení jako je hákový kříž. Rok 1945 není minulost, je to žhavá přítomnost – nejnověji aktualizovaná ruskou agresí proti sousední Ukrajině. *Atlantická charta* je dnes stejně aktuální, jako byla v srpnu 1941, kdy ji v Londýně vyhlásili Spojenci v reakci na zločiny hitlerovského režimu.

9 FIGES, Orlando: *Lidská tragédie. Ruská revoluce 1891–1924*. BETA – Dobrovský a Ševčík, Praha – Plzeň 2000, s. 651.